

Notikumu cikls

"Latviešu grāmatai 500"

Iespiestā vārda piecsimtgade ir mūsu valodas sakņu apzināšanās un vienlaikus valsts attīstības iespēju izgaismošana. Mūsu (latviešu, lībiešu, latgaliešu) valoda un tās izplatība – par spīti ideoloģiskiem, ekonomiskiem un tehnoloģiskiem pārbaudījumiem – ir bijusi un paliks tautas pamatvērtība, latviešu identitātes pamats.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" apjomīgajā piecu gadu programmā (2021–2025) izceļam nozīmīgākos procesus, kas reiz iekustināja latviešu rakstītā un iespiestā vārda izplatību. Norišu struktūra veidota tā, lai katrā no gadiem izceltu kādu tematisko virzienu, kam pakārtoti iecerētie pasākumi, izstādes izdevumi un citas norises.

Cikls aizsākās 2021. gadā ar vairākām domnīcām, kurās piedalījās vēsturnieki, grāmatniecības nozares eksperti, kultūras institūciju vadītāji, pasniedzēji un zinātnieki.

Tā idejas autors ir ilggadējais LNB direktors Andris Vilks (1957–2025), cikla patrons ir bijušais Latvijas Valsts prezidents (2019–2023) Egils Levits.

LNB notikumu cikla tematiskie virzieni – "Atgriešanās, grāmatas Latvijai ārpus Latvijas" (2021), "Latviešu valoda rokrakstos un laikrakstos" (2022), "Tekstu izplatība senāk un tagad (izdevēji)" (2023), "Bibliotēkas un lasīšana" (2024), "Pirmajai grāmatai latviešu valodā 500" (2025). Cikla laikā tapušas vairākas vērienīgas izstādes un to pavadošie pasākumi, tostarp – šī gada 28. februārī atklāta izstāde "Tiesības uz bibliotēku", kas iesāka notikumu cikla kulminācijas gadu. Tā joprojām rosina

domāt par bibliotēku un lasīšanu kā demokrātiskas sabiedrības stūrakmeņiem, ir vienlaikus tēlaina, intelektuāli reflektējoša un politiska izstāde. Tāpat arī Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā visa gada garumā apskatāma cikla tematiskā izstāde.

Latviešu grāmatniecības jubilejas gadā Rīgas pašvaldībā sadarbībā ar LNB atklāti vairāki pilsētvides objekti – "Latviešu grāmatai 500" citātu ceļš Rīgas dārzos un parkos, informatīvie skatlogi Vecrīgā, Amatu ielā, interaktīvā lasītava "Kopā pie Doma", tematiskais murālis Krišjāņa Barona ielā, sadarbībā ar "Rīgas satiksmi" un Latvijas Rakstnieku savienību noritējis Dzejas tramvaja notikums, pašvaldības vasaras programmas "RakstuRīga" identitāte veltīta grāmatniecības jubilejai. Sadarbībā ar Latvijas Pastu atklāta pastmarka "Latviešu grāmatai 500".

Grāmatniecības piecsimtgade ir sazarots daudzu nozaru, institūciju un cilvēku kopdarbs. Aktīvi pasākumu un izstāžu rīkošanā ir iesaistījušās Latvijas reģionu bibliotēkas, pašvaldības, diasporas centri, atbalsts nācis arī no Latvijas Bibliotēku portāla, medijiem, starptautiski – no Halles Frankes fondiem, Halles-Vitenbergas Mārtaņa Lutera Universitātes Starpdisciplinārā pētisma pētniecības centra.

Ar Ārlietu ministrijas atbalstu un mūsu vēstniecību iesaisti pasaulē ceļo plakātu izstāde angļu valodā, diasporai un Latvijas skolām veltīta plakātu izstāde, kā arī ar Vācijas institūciju atbalstu – plakātu izstāde Vācijas auditorijai.

Notikumu ciklam izveidota mājaslapa gramatai500.lv

Seko un dalies ar
#lnblv

"Latviešu grāmatai 500" kulminācijas pasākums "Cauri tumsai ar grāmatu"

Notikumā "Cauri tumsai ar grāmatu" Latvijas Nacionālajā bibliotēkā klātienē un reģionu bibliotēkās tiešsaistē 8. novembrī visas dienas garumā plānoti plašu sabiedrību iesaistoši pasākumi – mediju brokastu diskusija, bērnu pašizdoķļu izstāde "Jaunais grāmatnieks" un izrāde ar bērnu veidotajām grāmatām; alternatīvās kultūras notikums -1. stāvā; novadpētniecībai un kritiskajai domāšanai veltīti pasākumi; digitālās vakariņas par IT, digitālo un MI rīku laikmetu grāmatniecībā, kā arī dažādas performances un kamerpasākumi LNB lasītavās.

Aicinām ikvienu ieplānot 8. novembra svinības savā kalendārā un jau tagad iesaistīties cikla akcijās "Mans grāmatplaukts", "Mana grāmata", "Mana dāvana", atstājot savu liecību nākamajām paaudzēm un sagādājot sev, ģimenei, draugiem neaizmirstamas atmiņas!

Uzzini vairāk: www.gramatai500.lv/piedalies

Pasākuma režisors – Reinis Suhanovs.

"Latviešu grāmatai 500" svinīgais noslēguma pasākums Pēterbaznīcā

Par latviešu grāmatniecības piecsimtgadei veltītā svinīgā notikuma norises vietu 7. novembrī ir izvēlēta Rīgas Svētā Pētera baznīca, kur sākas reformācijas kustība ne tikai Latvijas, bet visas kādreizējās Livonijas teritorijā.

Sv. Pētera baznīcā uzstāsies Mārtiņa Lutera piemiņas vietu fonda direktors, Lutera pilsētā Vitenbergā, Vācijā, Dr. Tomass T. Millers (*Dr. Thomas T. Müller*) ar priekšlasījumu "Zudušās grāmatas meklējumos. Vācijas–Livonijas detektīvistāsts: 1525–2025".

Latvijas Nacionālās bibliotēkas LNB direktore Dagnija Baltiņa uzrunās klātesošos par tematu "Grāmata latviešu valodā: 2025–2525". Sadarbībā ar Igaunijas Nacionālo bibliotēku Sv. Pētera baznīcā tiks izstādīta arī Tartu krājumā esošā pirmā zināmā latviešu ābece un Andreasa Knopkena Rīgas sprediķis, kā arī Martina Lutera 1524. gadā iespiestā brošūra Reformācijas atbalstītājiem Livonijā.

Pasākuma turpinājumā jauniešu kora "Kamēr..." koncerts. Mākslinieciskais vadītājs – Jurgis Cābulis. Pasākums ar ielūgumiem.

Seko un dalies ar

#lnblv

Papildu informācija:

Aiva Rozenberga, "Latviešu grāmatai 500"

e-pasts: aiva.rozenberga@lnb.lv, tālrunis: +371 29462451

Latvijas Nacionālā bibliotēka aicina piedalīties vēsturiskās "Latviešu grāmatai 500" sabiedrības iesaistes akcijās!

"Mans grāmatplaukts"

Latviešu grāmatas piecsimtgadē aicinām ikvienu Latvijas iedzīvotāju un tautieti ārpus Latvijas lepoties ar savu personīgo grāmatplauktu! Mājas bibliotēkas un grāmatplaukti ir unikāls stāsts, kas raksturo latviešu bagāto kultūru.

Attēlus un stāstus 8. novembra notikumā "Cauri tumsai ar grāmatu" iesiesim kopīgā grāmatā, kas nonāks mūžīgā glabāšanā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā – Tautas grāmatu plauktā un Digitālajā bibliotēkā.

"Mana grāmata"

Aicinām bērnus un jauniešus no visas pasaules iesaistīties latviešu grāmatas piecsimtgaides svinībās, veidojot pašizdotu grāmatu un kļūstot par daļu no lielā stāsta par grāmatniecību, radošumu un piederību! Visas iesūtītās grāmatas tiks apkopotas īpašā "Jauno grāmatnieku izstādē" Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Izlases darbi piedalīsies arī skatuves uzvedumā 8. novembra notikumā "Cauri tumsai ar grāmatu".

"Mana dāvana"

Tautas grāmatu plaukts ir Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēkas sirds. Tā pirmsākums ir pasaules mēroga simboliskā akcijā Grāmatu draugu ķēdē 2014. gada janvārī, kad no vecās bibliotēkas ēkas uz jauno mājvietu Gaismas pilī no rokas rokā tika nogādātās pirmās 2 500 grāmatas. Šobrīd tajā glabājas ap 8000 grāmatu 50 valodās, ko bibliotēkai dāvinājuši cilvēki no visas pasaules. Ikviens joprojām ir aicināts dāvināt Tautas grāmatu plauktam sev nozīmīgu un īpašu grāmatu, titullapā ierakstot vēstījumu vai personisku stāstu. Tā kopā ar citām dāvinātām grāmatām nonāks mūžīgā glabāšanā Tautas grāmatu plauktā.

Uzzini vairāk: www.gramatai500.lv/piedalies

Seko un dalies ar
#Inblv

Starptautiskais simpozijs "Tiesības uz lasīšanu. Rīgas manifests"

24. un 25. oktobrī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā sadarbībā ar Latvijas Grāmatizdevēju asociāciju notiks viens no gada lielākajiem un apmeklētākajiem notikumiem grāmatniecībā – Rīgas Grāmatu svētki. Tā laikā 24. oktobrī norisināsies Starptautiskais simpozijs lasīšanas un grāmatu nākotnei "Tiesības uz lasīšanu. Rīgas manifests".

Simpozijam noslēdzoties, tiks pieņemts Rīgas manifests par lasīšanas nākotni Latvijā. Manifesta parakstīšanā tiks iesaistīta plaša sabiedrība, valdības, grāmatniecības, NVO pārstāvji. Manifesta tapšanas pamatā ir ideja, ka lasīšana ir pamattiesības, kas jānodrošina vienlīdzīgi – neatkarīgi no indivīda ienākumiem, izglītības, veselības stāvokļa vai dzīvesvietas, īpaši uzsverot tiesības lasīt latviešu valodā. Manifestu varēs parakstīt gan cilvēki personīgi, gan institūcijas vai biedrības, un tas kalpos kā sākumpunkts ceļā uz nacionāla līmeņa lasīšanas stratēģiju.

Seko un dalies ar
#Inblv

7 no 10 Latvijas iedzīvotājiem lasa grāmatas, tomēr nelasītāju īpatsvars pieaudzis:

Latvijas Nacionālās bibliotēkas pētījuma par Latvijas iedzīvotāju lasīšanas paradumiem rezultāti

Latvijas Nacionālās bibliotēkas prioritāte ir ne tikai spēcīgas un stabilas lasīšanas veicināšanas programmas un aktivitātes, kā zinātniska institūcija LNB mērķtiecīgi pievēršas lasīšanas vēstures un šodienas paradumu pētniecībai. Šie pētnieciskie virzieni ir LNB zinātniskās stratēģijas centrā arī turpmākajos gados. Latvijas Nacionālās bibliotēkas sagatavotais ziņojums apkopo un analizē divu reprezentatīvu aptauju par Latvijas iedzīvotāju lasīšanas paradumiem rezultātus. Pilns ziņojuma teksts (155 lpp.) pieejams <https://dom.lndb.lv/data/obj/1605108.html>.

Aptaujas ir reprezentatīvas Latvijas pastāvīgajiem iedzīvotājiem 18–75 gadu vecumā. Tās veiktas tiešsaistē (CAWI), izmantojot kvotu izlasi; pēc datu vākšanas rezultāti svērti, lai atbilstu populācijas sadalījumam (dzimums, vecums, reģions) un mazinātu izlases nobīdes risku. Instrumentu izstrādāja LNB, datu vākšanu veica SIA Solid Data (31.08.–05.09.2024; N=1009 un N=1005).

Galvenās atziņas

- **Formāti.** Latvijas lasītāju vidū joprojām dominē drukātās grāmatas – 57%, tām seko e-grāmatas – 16%, audiogrāmatas – 9% (respondenti varēja izvēlēties vairākas atbildes).
- **Jaunākās ziņas.** Visbiežāk jaunākās ziņas cilvēki uzzina interneta portālos – 73%, tiem seko sociālie tīkli – 46%, TV – 42%, radio – 22%, drukātā prese – 6%, radi/draugi/paziņas – 8% (respondenti varēja norādīt maksimums 3 atbildes).
Ja grāmatu formātu izvēlē joprojām dominē drukātās grāmatas, tad ziņu ieguvē izteikti izvēlamies elektroniskos formātus.
- **Nelasītāji.** 31% Latvijas iedzīvotāju pēdējā gada laikā nav ne lasījuši, ne klausījušies grāmatas. Salīdzinājumam: 2017. gadā nelasītāju bija 23% (“Pētījums pa Latvijas iedzīvotāju grāmatu lasīšanas paradumiem”, Latvijas Kultūras akadēmija, 2017)
Grāmatu nelasītāju skaits pieaug.
- **Grāmatu izvēle.** 41% vadās pēc radu, draugu un paziņu ieteikumiem; 32% – grāmatas izvēlas grāmatnīcās; 26% respondentu izvēli nosaka ziņas, recenzijas internetā; 19% – bibliotēkas; salīdzinoši Goodreads tikai 2%, BookTok tikai 1%.
Ieteikumi no mutes mutē – joprojām ietekmīgākie.
- **Dominējošās valodas.** Grāmatas pārsvarā lasa latviešu – 87%, krievu – 45% un angļu – 31% valodā (respondenti varēja izvēlēties vairākas atbildes).
- **Dzimumu atšķirība.** Drukātās grāmatas vairāk lasa sievietes – 68%; vīrieši – tikai 45%. Savukārt e-grāmatas nedaudz vairāk lasīja vīrieši – 17% pret 15%. Kopumā – nelasītāju sievietes ir krietni mazāks nekā vīriešu – 22% pret 41%.
- **E-grāmatu popularitāte un tautība.** Krievu tautības respondenti daudz biežāk lasa e-grāmatas – 32% pret 12% latviešu, kā arī citu tautību vidū.
E-grāmatu popularitāti krievu tautības lasītāju vidū, visticamāk, nosaka plašāka pieejamība.
- **Priekšā lasīšana bērnībā.** Respondenti, kuriem bērnībā mājās nekad nav lasīts priekšā, arī paši pagājušajā gadā lasījuši krietni mazāk (47% nav lasījuši vispār). Savukārt no tiem, kuriem bērnībā bieži lasīts priekšā, grāmatas nemaz nav lasījuši vai klausījušies tikai 24%.
Lasīšana priekšā gimenē būtiski ietekmē vēlākos lasīšanas paradumus.
- **Cik grāmatu lasa?** Gada laikā visbiežāk izlasa 2–5 grāmatas (29%). Tikai 4% gada laikā izlasīja 16–20 grāmatas.
- **Motivācija.** Galvenā motivācija ir prieks un atslodze – 82%, tai seko pašizugsme – 40% un profesionālās vajadzības – 32%.
- **Dzīvē nozīmīga grāmata.** 1009 aptaujas dalībnieku TOP5 veido: Bībele (minēta 26 reizes), Mihaila Bulgakova “Meistars un Margarita” (18 reizes), Antuāna de Sent-Ekziperī “Mazais princis” (15 reizes), Aleksandra Dimā “Grāfs Monte Kristo” (15 reizes), Ēriha Marijas Remarka “Trīs draugi” (14 reizes). Latviešu autoru darbi parādās tikai TOP 10 beigās – 8 reizes respondenti ir minējuši Aleksandra Grīna “Dvēseļu puteni” un Annas Sakses “Pasakas par ziediem”.

Seko un dalies ar
#lnblv

Papildu informācija:

Maija Treile, Pētniecības un interpretācijas centra vadītāja
Latvijas Nacionālā bibliotēka
e-pasts: maija.treile@lnb.lv, tālrunis: +371 29631741

Restarts lasīšanai

Kāpēc valstiski atbalstīta lasīšanas paradumu pētniecība ir svarīga?

No datiem uz rīcību.

Lasīšana ir kritiskās domāšanas un latviešu valodas dzīvotspējas pamats. Dati apliecina, ka tā joprojām ir izplatīta prakse, tomēr nelasītāju skaits pieaug – tas prasa pārdomātu politiku un mērķtiecīgu rīcību.

Agrīnajai pieredzei ir būtiska nozīme.

Priekšā lasīšana ģimenē nozīmīgi ietekmē lasīšanu pieaugušā vecumā (24% vs 47% nelasītāju) – tas nosaka prioritāti lasītveicināšanas atbalstam ģimenēs un skolās. Kopienas ietekme. Grāmatu izvēli visvairāk ietekmē personīgi ieteikumi (41%) – stratēģiski jāstiprina lasītāju vēstnieku tīkli, bibliotēku un grāmatnīcu kopienu aktivitātes.

Politikas instruments.

Regulāras, salīdzināmas aptaujas ļautu savlaicīgi pamanīt pārmaiņas (tehnoloģijas, ieradumi, demogrāfija) un novērtēt ietekmi – no bibliotēku pakalpojumu attīstības līdz lasīšanas veicināšanas kampaņām.

Pētījums tapa Valsts pētījumu programmā "Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai" projekts "Naratīvs, forma un balss: literatūras iesakņotība kultūrā un sabiedrībā" (Nr. VPP-LETONIKA-2022/3-0003).

Seko un dalies ar
#lnblv

Papildu informācija:

Maija Treile, Pētniecības un interpretācijas centra vadītāja
Latvijas Nacionālā bibliotēka
e-pasts: maija.treile@lnb.lv, tālrunis: +371 29631741

Piedalies "Latviešu grāmatai 500"!

Noskaties animāciju par to, kas notika ar pirmo grāmatu latviešu valodā!

Jaunākiem lasītājiem saistoša neliela animācija par to, kas notika ar pirmo grāmatu latviešu valodā! Noskatieties to kopā un šeit arī stāsts tiem, kas jau prot lasīt.

Animācija: <https://ej.uz/LG500Animacija>

Iepazīsties un nosūti draugiem starptautiskajai auditorijai domātu pašizdrukājamus plakātus!

Aizsūti saviem draugiem ārvalstīs, paņem līdzi *Erasmus* projektos un studijās ārvalstīs pašizdrukājamu plakātu izstādi angļu valodā, kur vieglā, asprātīgā veidā latviešu grāmata satiekas ar citām kultūrām un aicina apmeklēt Latviju.

Plakāti: <https://www.gramatai500.lv/piedalies>

Noskatieties īsus video stāstus par svarīgiem "Latviešu grāmatai 500" vēstures aspektiem!

Noskaties 11 īsus, tematiskus uzziņu video stāstus, kas skaidro dažādos notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" vēsturiskos aspektus, kā arī runā par latviešu grāmatas un grāmatniecības nozīmīgumu mūsdienās.

Stāsti: <https://ej.uz/LG500VideoStasti>

Īsa un viegli uztverama prezentācija par "Latviešu grāmatai 500".

Skolēniem vai ikvienam, kuram interesē ieskatīties latviešu grāmatniecības piecos gadsimtos, pasakot savu paldies grāmatizdevējiem, autoriem, skolotājiem, sabiedriskajiem darbiniekiem un 20 lasītāju paaudzēm, pieejama viegli uztverama prezentācija latviešu un angļu valodās.

Prezentācija lejuplādējama:

<https://www.gramatai500.lv/izzini>

Iegādājies vai uzdāvēni akadēmiskus pētījumus par latviešu grāmatas piecsimtgadī!

Latvijas Nacionālās bibliotēkas pētnieki ir izstrādājuši unikālus zinātniskus pētījumus un radījuši gan akadēmiskas, gan populārzinātniskas grāmatas par latviešu grāmatniecības piecsimtgadē tēmām. Grāmatas atklāj jaunu faktus no mūsu grāmatniecības vēstures, stāsta gan par zināmiem, gan aizmirstiem vai agrāk neatklātiem notikumiem un personībām. Priecāsimies, ja kāda no tām nokļūs jūsu grāmatplauktā vai kļūs par īpašu dāvanu.

Grāmatas var iegādāties: <https://eveikals.lnb.lv/books/>

Seko un dalies ar

#lnblv

Mini Surf Trip Around the World with a Book

where the
the Castle of Light, where
the hockey team wins
world medals, where the
world music stars are born
Where unicorn companies
become a tradition and
where song and dance
the stress relief, where
people plant the Tree
Happiness simply becomes
that brings joy.

to welcome guests in our celebrations!
bringing a printed mini
any

Cikla "Latviešu grāmatai 500" starptautiskie notikumi

Desmit Vācijas pilsētu universitāšu un valsts bibliotēkās 2025. gada rudenī skatāma Latvijas Nacionālās bibliotēkas veidota plakātu izstāde "500 Jahre Bücher in Lettisch – Riga erLesen", kas pasniedz latviešu grāmatniecības vēsturi kā iedvesmojošu iemeslu ierasties Rīgā – pilsētā, kas ideāli piemērota grāmatu mīļotājiem. Izstādi papildina Vācijas bibliotēku izdevumi un dokumenti, kas vēsturiski saistīti ar Latviju un Livoniju. Izstāde notiek, atzīmējot latviešu grāmatas piecsimtgadī, kas cieši saistīta ar Vāciju. Pirmā grāmata 1525. gadā ar lielu varbūtību drukāta Vitenbergā, bet vēlāk, kā tolaik ķecerīgu literatūru, to sadedzināja ostas pilsētā Lībekā. 15.–17. oktobrī Lutera pilsētā Vitenbergā, Vācijā, notiks starptautiska konference "Zensur und Asche. Die verbotenen Bücher und die Reformation in Livland 1525" (Cenzūra un pelni. Aizliegtās grāmatas un reformācija Livonijā 1525. gadā). 14 vēsturnieki no Igaunijas, Latvijas un Vācijas konferencē pasniegs un iztirzās jaunākos atzinumus par reformācijas izplatību Livonijā un Ziemeļeiropas attīstību ap 1525. gadu. Konference norisināsies vācu valodā.

Savukārt vairākās valstīs ar Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas un mūsu vēstniecību iesaisti tiks izstādīta LNB veidotā plakātu izstāde "From 1 Book to the Castle of Light" (No vienas grāmatas uz Gaismas pili).

Kopš 2025. gada jūnija LNB un Latvijas Bibliotekāru biedrība ir Vācijas Bibliotēku asociāciju federālās savienības "Bibliotēka un informācija Vācijā" (Bibliothek & Information Deutschland, BID) stratēģiskās sadarbības partneri. Nozīmīgā savienība apvieno 8 800 biedrus.

Seko un dalies ar
#lnblv

Papildu informācija:

Anna Muhka, Korporatīvās komunikācijas vadītāja
Latvijas Nacionālā bibliotēka
e-pasts: anna.muhka@lnb.lv, tālrunis: +371 29474534

ar grāmatu

Latviešu grāmatniecības piecsimtgade izstāde "Brīvība sākas ar grāmatu"

Decembrī Latvijas Nacionālās bibliotēkas 5. stāvā tiks atklāta izstāde, kura pievērsīsies galvenajiem varoņiem latviešu rakstītā vārda vēsturē – lasītājiem un lasītājām.

Vēsturiski iesākumā drukātais vārds kalpoja kristīgās vēsts tulkošanai un izplatīšanai – no baznīcas kanceles līdz zemnieku sētām. Lēnām lasītprasme ienāca mājās, līdz kopīga lūgšana "Dievs, svētī Latviju" kļuva par tautas balsi. Drukātais vārds ļāva mācīties – vispirms sludināt, tad lasīt un rakstīt, iegūt zināšanas un tās nodot tālāk. Grāmatas un kalendāri sniedza gan garīgu, gan praktisku padomu – kā kopt lauku, ārstēt slimības, gatavot ēdienus, līdzpārdzīvot gan svētajām cietējām, gan dēkaiņiem un sērdieņiem. 19. gadsimtā grāmatu un avīžu skaits eksplozīvi pieauga, radot nacionālo literatūru – folkloras krājumus, romānus, eposus, lugas un dzeju. Saprotot vārda spēku vienot un iedvesmot, latvieši piecēlās no lūgšanas ceļos, skolas sola un darba galda, lai 1918. gadā savā valodā pieprasītu un paņemtu savu brīvību. Izstādes stāsts aptver lasīšanas vēsturi laika posmā no 1525. līdz 1918. gadam, bet atbrīvošanās stāsts turpinās līdz šodienai un katram no mums, kas paņem rokās grāmatu.

Radošā komanda:

Toms Ķencis (kurators), Pauls Daija (kurators), Anete Skuja (kuratorē, projekta vadītāja), Dārta Hofmane (telpas, grafikas dizainere), Grieta Vītoliņa, Andrejs Stokins, Astra Spalvēna, Ivars Šteinbergs, Liene Pavlovskā, Alnis Stakle, Brigita Zelča-Aispure.

Seko un dalies ar
#Inblv

Izglītojošo animācijas filmu sērija "Suns Funs un grāmata"

Latviešu grāmatniecības piecsimtgades zīmē novembrī Ziedoņa muzejs sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku laidīs klajā jau piekto Suņa Fuņa izglītojošo animācijas īsfilmu sēriju. Pie bērniem atkal nāk ciemos Imanta Ziedoņa pasaku tēls suns Funs. Ziedoņa muzejs zinātkāro suņa Fuņa tēlu radījis, lai turpmāk tas sarunātos ar pirmsskolas vecuma bērniem muzejā Murjānos un citur Latvijā.

Piektajā sērijā "Suns Funs un grāmata" zinātkārais suņuks atklāj, ka ir radies Imanta Ziedoņa iztēlē un dzīvo grāmatās kopā ar daudziem citiem pasaku, teiku un stāstu varoņiem. Bet... kas ar tiem notiks, ja bērni vairs nelasīs grāmatas? Kā pasaku un grāmatu tēli spēs izdzīvot un pats galvenais – atdzīvoties bez lasīšanas? Suns Funs viesosies arī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

Seko un dalies ar
#lnblv

"Latviešu grāmatai 500" laika joslas pieturpunkti

1525 tiek iespiesta pirmā grāmata latviešu valodā

1585 iespiesta vecākā saglabājusies grāmata latviešu valodā – Kanīzija katehisms

1588 Rīgā Nikolasa Mollīna vadībā sāk darboties pirmā grāmatu spiestuve Livonijā

1638 publicēta pirmā latviešu valodas vārdnīca – Georga Mancela "Lettus"

1774 iznāk pirmais populārzinātniskais darbs latviešu valodā – Gotharda Frīdriha Stendera "Augstas gudrības grāmata"

1822 sāk iznākt pirmais latviešu laikraksts – "Latviešu Avīzes"

1856 iznāk Jura Alunāna "Dziesmiņas" – grāmata, kas tiek uzskatīta par latviešu nacionālās literatūras pirmsākumu

1879 iznāk pirmais latviešu romāns – Reiņa un Matīsa Kaudzīšu "Mērnieku laiki"

1899 iznāk pirmā grāmata Braila rakstā latviešu valodā – Augusta Deglava "Pastarā diena. Stāsts iz tautas dzīves"

1903 sāk iznākt pirmā pabeigtā universālā enciklopēdija latviešu valodā – Konversācijas vārdnīca

1919 dibināta Valsts bibliotēka – mūsdienās Latvijas Nacionālā bibliotēka

2010 izdota pirmā elektroniskā grāmata latviešu valodā

2025 notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" kulminācijas gads

Uzzini vairāk: <https://www.gramatai500.lv>

Seko un dalies ar

#Inblv

